

TOERISMEVLAANDEREN

TOELICHTING bij de specifieke brandveiligheidsnormen in BIJLAGE 4 bij het besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan het toeristische logies moet voldoen

Deze toelichting geeft verduidelijking bij de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan **terreingebonden toeristische logies** moeten voldoen.

In deze toelichting worden de antwoorden op de meest gestelde vragen verzameld. Daarnaast worden een aantal begrippen en uitgangspunten verduidelijkt.

Meer informatie over de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan een toeristisch logies moet voldoen, de procedure om een brandveiligheidsattest te bekomen of een afwijking aan te vragen op de specifieke brandveiligheidsnormen, is beschikbaar op <https://toerismevlaanderen.be/nl/wetgeving-en-decreten/logiesdecreet/het-logiesdecreet-en-brandveiligheid>

Onderstaande tekst herneemt alle specifieke brandveiligheidsnormen waaraan bovenstaande toeristische logiezen moeten voldoen. De toelichting is terug te vinden in cursief tussen de specifieke normen.

De aanpassingen aan de toelichting ten opzichte van de vorige versie zijn aangeduid in groene kleur.

Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan het toeristische logies moet voldoen

Bijlage 4. Specifieke brandveiligheidsnormen voor toeristische logiezen als vermeld in de tabel, opgenomen in bijlage 1, die bij dit besluit is gevoegd

Hoofdstuk 1. Algemeen

Deze toelichting geeft verduidelijking bij de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan terreingebonden toeristische logies (zoals campings, vakantieparken, verblijfparken en camperterreinen) moeten voldoen.

Eventuele tentplaatsen bij een jeugdverblijf of hostel vallen niet onder deze bijlage van brandveiligheidsnormen maar, afhankelijk van de totale capaciteit van het jeugdverblijf of de hostel, onder de brandveiligheidsnormen in bijlage 2, 2/1 of 3 bij dit besluit.

De conformiteit van deze tentplaatsen bij en van een jeugdverblijf of hostel met de specifieke brandveiligheidsnormen wordt opgenomen in het brandveiligheidsattest van het jeugdverblijf of de hostel (door middel van een attest A, Abis of B).

Let wel! wanneer bij de andere logiesvormen (bv. bij een hotel, B&B, enz.)

dergelijke tentplaatsen worden voorzien zijn ze wel voorwerp van een afzonderlijke aanmelding die wel moet voldoen aan de specifieke brandveiligheidsnormen van deze bijlage 4 (terreingerelateerd logies).

1.1 Algemeen

De specifieke brandveiligheidsnormen in deze bijlage hebben tot doel:

- 1° het ontstaan, de ontwikkeling en de verspreiding van brand te voorkomen;
- 2° de veiligheid van de aanwezigen te waarborgen;
- 3° het ingrijpen van de hulpverleningszone preventief te vergemakkelijken.

In voorkomend geval voldoet het toeristische logies aan de voorwaarden van het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan nieuwe gebouwen moeten voldoen, zoals gewijzigd.

Een afwijkingaanvraag op deze federale basisnormen, zoals bepaald in het koninklijk besluit van 7 juli 1994, moet in voorkomend geval rechtstreeks bij de [commissie voor afwijking van de FOD Binnenlandse Zaken](#) worden aangevraagd.

De Technische Commissie Brandveiligheid voor het toeristische logies kan enkel afwijkingen toestaan op de specifieke brandveiligheidsnormen voor toeristische logies, niet op deze federale basisnormen.

1.2 Terminologie

De terminologie zoals gebruikt in bijlage 1 van het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan nieuwe gebouwen moeten voldoen, zoals gewijzigd, is van toepassing.

1.3 Controle van de niet-verplaatsbare verblijven

De niet-verplaatsbare verblijven op het terrein die door het centrale beheer worden aangeboden op de toeristische markt, voldoen aan de specifieke brandveiligheidsnormen die van toepassing zijn op een kamergelateerd logies. De controle van die verblijven wordt uitgevoerd door de bevoegde hulpverleningszone en wordt opgenomen in het globale brandattest conform deze bijlage.

Niet-verplaatsbare verblijven op een terrein die los van het centraal beheer (de terreinuitbating) worden verhuurd moeten door de aanbieder afzonderlijk worden aangemeld bij Toerisme Vlaanderen en moeten beschikken over een eigen brandveiligheidsattest. Afhankelijk van de capaciteit van het logies moet dit logies voldoen aan de specifieke brandveiligheidsnormen van bijlage 2, 2/1 of 3 bij dit besluit. De rubriek inplanting van deze bijlage is niet toepassing op deze verblijven.

Niet-verplaatsbare verblijven op het terrein die door het centraal beheer worden verhuurd moeten, afhankelijk van de capaciteit van het logies, voldoen aan de specifieke brandveiligheidsnormen van bijlage 2, 2/1 of 3 bij dit besluit (eveneens met uitzondering van de rubriek inplanting van deze bijlage) maar de inachtneming van deze normen wordt opgenomen in het globale brandveiligheidsattest dat voor het terrein wordt afgeleverd conform deze bijlage.

Verplaatsbare verblijven op het terrein die door het centraal beheer (de campinguitbating) worden verhuurd (zoals bijvoorbeeld verhuurstacaravans) moeten niet voldoen aan de specifieke brandveiligheidsnormen van bijlage 2, 2/1 of 3 bij dit besluit. Enkel de normen van deze bijlage 4 zijn van toepassing op deze verhuureenheden.

Hoofdstuk 2. Inplanting en toegangswegen

2.1.1 Inplanting

De afstand van de verblijven op het terrein tot een scheidingsgrens bedraagt minstens vier meter. Die tussenruimten worden op elk moment vrijgehouden van vaste constructies en ontdaan van verdroogd hoogstaand gras en verdroogde struikgewassen. De afstand van vier meter wordt vervangen door twee meter per terrein als er twee terreinen naast elkaar liggen.

Binnen deze vrije zones mogen hoogstammige bomen en wintergroene hagen voorkomen. Verdroogd hoogstaand gras en verdroogd struikgewas zijn niet toegestaan in deze zone.

Als die afstanden of het aantal toegangswegen, vermeld in punt 2.2, niet in acht kunnen worden genomen, wordt de afstand van de verblijven op het terrein tot de scheidingsgrens en het aantal toegangswegen tot het terrein bepaald door de bevoegde hulpverleningszone.

Er wordt in deze paragraaf verkeerd verwezen naar punt 2.2. Bedoeld worden de toegangswegen zoals vermeld in punt 2.1.3.

2.1.2 Iedere verblijfplaats, toeristische kampeerplaats, seizoensplaats en camperplaats is uniek en goed zichtbaar aangeduid met een nummer, een naam, een letter of een symbool.

De toeristische uitbatingvoorwaarden waaraan een terreingebonden logies moet voldoen, bepalen dat elk perceel of elke plaats op het terrein uniek en goed zichtbaar aangeduid worden met een nummer, naam letter of symbool

De verblijven op die plaatsen mogen per groep van ten hoogste vier bij elkaar staan op het terrein. Tussen die verblijven of groepen van verblijven op het terrein wordt een afstand van minstens vier meter, op de grond gemeten, vrijgelaten.

Wanneer de specifieke brandveiligheidsnormen van bijlage 2, 2/1 of 3 van toepassing zijn op één of meer van deze verblijven die per groep (van ten hoogste vier) bij elkaar staan (zie punt 1.3), moeten deze verblijven niet voldoen aan de eventuele afstandsregels in die bijlage (zoals vermeld in punt 3.1 van bijlage 2 en bijlage 2/1 en in Afdeling 2 van Hoofdstuk 2 van bijlage 3).

2.1.3 Toegangswegen

Het terrein is bereikbaar via minstens één toegangsweg, die beantwoordt aan de voorschriften, vermeld in punt 2.2.2. Een terrein dat in een bebost gedeelte ligt, is minstens via één toegangsweg en één evacuatiweg of noodtoegangsweg bereikbaar.

Er wordt in deze paragraaf verkeerd verwezen naar punt 2.2.2. De toegangsweg moet beantwoorden aan de voorschriften, vermeld in punt 2.1.4.

2.1.4 Het terrein is zo aangelegd dat alle verblijven en parkeerplaatsen tot op maximaal zestig meter van een berijdbare binnenweg voor de hulpdiensten bereikbaar zijn. De binnenwegen beantwoorden aan de volgende voorwaarden:

- 1° ze hebben een minimale breedte van drie meter;
- 2° de binnenwegen zijn berijdbaar in alle weersomstandigheden;
- 3° de vrije hoogte bedraagt minstens 3,5 meter;
- 4° de wegen bezitten een draagvermogen zodat voertuigen van minstens 15 ton er kunnen rijden en stilstaan zonder te verzinken, zelfs als ze het terrein vervormen.

De wegen voor de hulpdiensten die na 1 januari 2010 zijn aangelegd, zijn minstens vier meter breed en hoog. De verharde breedte van die wegen bedraagt minstens vier meter.

De hoofdwegen zijn voorzien van een degelijke verlichting.

Voertuigen en aanhangwagens worden ofwel op een daarvoor aangelegd parkeerterrein, ofwel op de plaatsen zelf geparkeerd. Ze mogen in geen geval op toegangswegen en binnenwegen van het terrein worden geparkeerd.

2.1.5 Uitzonderingen op de normen, vermeld in punt 2.2.1 en 2.2.2, kunnen worden toegestaan na een akkoord van de bevoegde hulpverleningszone. Voor de aanleg van de wegen moet de bevoegde hulpverleningszone zijn goedkeuring geven. Eventueel kunnen extra voorwaarden worden gesteld.

Er wordt in deze paragraaf verkeerd verwezen naar de normen, vermeld in punt 2.2.1. en 2.2.2. Bedoeld wordt de voorschriften, vermeld in punt 2.1.1 en 2.1.3.

2.2 De gemeenschappelijke voorzieningen op het terrein beantwoorden aan de algemeen geldende reglementeringen.

Hoofdstuk 3. Uitrusting

3.1 Gasinstallaties op het terrein

De gemeenschappelijke opslag en installaties van gas in flessen of tanks beantwoorden aan de wettelijke voorschriften. De exploitant draagt er zorg voor dat de vermelde gasinstallaties alleen in gebruik worden genomen nadat aan alle wettelijke voorschriften is voldaan. Vervolgens laat de exploitant de gemeenschappelijke installaties en opslag controleren, zoals wettelijk is voorgeschreven.

Met 'gemeenschappelijke opslag en installaties van gas...' wordt bedoeld:
 - deze van de gemeenschappelijke voorzieningen op het terrein (zoals bv. sanitair paviljoen, cafetaria,...)
 - deze voorzien voor gemeenschappelijk gebruik (zoals bv. collectieve gasinfrastructuur waarop iedereen kan aansluiten).

Dus niet de individuele voorzieningen per plaats. Op de individuele plaatsen of percelen worden enkel de gastflessen toegestaan zoals bepaald in punt 3.2.

Net als gastanks worden ook stookolietanks enkel toegestaan voor

gemeenschappelijke voorzieningen op het terrein.

3.2 Gasflessen op de plaatsen

Op de verblijfplaatsen, toeristische kampeerplaatsen, seizoensplaatsen en camperplaatsen mogen er maximaal vier gasflessen voorkomen. Daaronder vallen zowel de gebruikte flessen, de reserveflessen als de lege flessen. De gezamenlijke waterinhoud van de gasflessen op die plaatsen, zowel leeg als gevuld met gas, is beperkt tot 200 liter.

Op de individuele plaatsen op het terrein zijn enkel het vermelde aantal gasflessen toegestaan.

Gastanks en stookolietanks zijn niet toegestaan op de individuele plaatsen (zie punt 3.1).

3.3 Elektrische installaties op het terrein

De gemeenschappelijke elektrische installaties op het terrein beantwoorden aan de wettelijke voorschriften.

Hoofdstuk 4. Brandblusmiddelen en watervoorraad

4.1 De exploitant installeert op het terrein de volgende brandblusposten die bij brand ter beschikking staan van de toeristen op het terrein.

Er is minstens één bluspost per groep of per groepsgedeelte van honderd verblijfplaatsen, toeristische kampeerplaatsen, seizoensplaatsen of camperplaatsen. De blusposten worden verspreid op het terrein opgesteld.

De blusposten zijn minstens uitgerust met een brandweerpost in polyester, in staal of in metselwerk, beschermd tegen corrosie. Ze bevatten minstens twee vorstbestendige schuim- of poederbrandblussers met een capaciteit van 9 liter, respectievelijk 9 kg, of bij voorkeur drie vorstbestendige schuim- of poederbrandblussers met een capaciteit van 6 liter, respectievelijk 6 kg. De brandblussers beantwoorden aan de geldende normen.

Op het terrein is aan een van de volgende voorwaarden voldaan:

- 1° alle blusposten bevatten een mobiel vorstbestendig schuim- of poederbrandblustoestel met een capaciteit van 50 liter, respectievelijk 50 kg, dat beantwoordt aan de geldende normen;
- 2° er worden ondergrondse hydranten aangebracht die beantwoorden aan de geldende normen en die gevoed worden door een waterverdelingsnet waarvan de leidingen een diameter hebben van minstens 50 mm, onder een druk van minstens 3 à 4 bar. Het aantal ondergrondse hydranten wordt bepaald naar rato van één hydrant per bluspost.

De onmiddellijke omgeving van de plaatsen waar blusposten zijn geïnstalleerd, zijn altijd vrij, zodat de apparaten zonder probleem en tijdverlies gebruikt kunnen worden.

De brandweerposten zijn voorzien van pictogrammen of van de vermelding "Brandweermateriaal" in rode letters van minstens 8 cm hoogte op een witte achtergrond. Daarnaast worden borden met pictogrammen of met de vermelding "Brandweerpost" in rode letters van minstens 8 cm hoogte op een witte

achtergrond op verschillende plaatsen op het terrein aangebracht, om de kortste weg naar die brandweerposten te wijzen.

De exploitant draagt er zorg voor dat de brandbestrijdingsmiddelen jaarlijks gecontroleerd en onderhouden worden door een technicus die daarvoor bevoegd is.

4.2 Als het terrein niet uitgerust is met hydranten conform punt 4.1, is er een bluswatervoorraad voorhanden. Die voorraad bedraagt minstens 50 m³ en mag niet verder dan tweehonderd meter van ieder verblijf liggen. Het bluswater mag ook uit een kanaal, een vijver of al dan niet gemeenschappelijke ondergrondse of bovengrondse citernes gehaald worden, op voorwaarde dat de watervoorraad altijd bereikbaar en bruikbaar is voor de hulpverleningszone. De hulpverleningszone kan vragen de bluswatervoorraad ter plaatse aan te duiden met signalisatie. Als de bluswatervoorraad ook voor andere doeleinden aangewend wordt, wordt die automatisch aangevuld, zodat de voorgeschreven bluswatervoorraad altijd beschikbaar blijft.

De bluswatervoorraad is niet vereist voor verblijven die op tweehonderd meter van een hydrant liggen, die al of niet tot het terrein behoort.

Voor de bluswaterbevoorrading kan de bevoegde hulpverleningszone uitzonderingen toestaan.

Hoofdstuk 5. Uitbatingsvoorschriften, onderhoud en controle

5.1 Naast de maatregelen voor de specifieke brandveiligheidsnormen neemt de exploitant de nodige maatregelen om de personen die in de inrichting aanwezig zijn, te beschermen tegen brand, paniek en ontploffingen.

De uitbater licht zijn gasten in over de maatregelen die van toepassing zijn inzake de preventie van brand en over de veiligheidsmaatregelen bij een gebeurlijke brand.

De maatregelen die in dat opzicht door de exploitant worden genomen, worden in een huishoudelijk reglement opgenomen. Het huishoudelijk reglement bepaalt ook dat de technische uitrustingen van de niet-gemeenschappelijke installaties aan de normen van goed vakmanschap moeten voldoen.

De uitbater wijst zijn gasten via het huishoudelijk reglement op hun verantwoordelijkheid inzake de technische uitrusting van de privatieve individuele verblijven.

Zie ook punt 5.2 hieromtrent.

Naar aanleiding van de opmerkingen in het logboek van de periodieke controles worden aangepaste verbeteringen zo snel mogelijk doorgevoerd. Het verhelpen van een vastgestelde inbreuk wordt gestaafd via een extra controle door een erkend organisme indien van toepassing volgens de tabel in hoofdstuk 6.

De uitbater moet de tekortkomingen die vastgesteld worden door of tijdens de periodieke controles (zie hoofdstuk 6) opvolgen of laten opvolgen en via controle staven.

5.2 De exploitant en de personen die belast zijn met het dagelijkse of feitelijke bestuur van het toeristische logies, zijn verplicht om op een informatiebord nabij de hoofdingang van het terrein de volgende gegevens ter beschikking te stellen:

- 1° het internationale noodnummer 112;
- 2° de contactgegevens van de persoon die voor de logerende toeristen gedurende het verblijf bereikbaar is in geval van nood;
- 3° een plattegrond van het terrein dat, in voorkomend geval, minstens de volgende gegevens bevat:
 - a) de situering en de nummering van de plaatsen op het terrein;
 - b) de receptie en de dienstgebouwen;
 - c) de afvalverzamelplaats;
 - d) de plaats waar de brandvoorzieningen zijn opgesteld;
 - e) het wegennet;
 - f) de parkeerplaatsen;
 - g) de gemeenschappelijke sanitaire voorzieningen en installaties;
 - h) de gemeenschappelijke ruimten;
- 4° een huishoudelijk reglement dat minstens de volgende voorschriften en informatie bevat:
 - a) het verbod om voertuigen op de toegangswegen, de hoofdwegen en de secundaire wegen te parkeren;
 - b) de maatregelen, vermeld in punt 5.1, die de exploitant neemt om de personen die in de inrichting aanwezig zijn, te beschermen tegen brand, paniek en ontploffingen.

De grootte van de plattegrond dient van die aard te zijn dat alle gegevens erop duidelijk leesbaar en zichtbaar zijn.

De exploitant afficheert een verklarende nota op het terrein of geeft een verklarende nota aan het personeel en de gasten. Die verklarende nota is minstens opgesteld in het Nederlands, Frans, Duits en Engels. Er wordt in vermeld hoe het personeel en de gasten moeten handelen in geval van brand. In die nota staan de aanbevelingen die nuttig zijn voor de brandpreventie.

5.3 Het materiaal waarvan sprake is in de specifieke brandveiligheidsnormen, is op elk moment perfect onderhouden en wordt door bevoegd personeel regelmatig gecontroleerd. De exploitant moet bij een eventuele controle op elk moment de nodige documenten kunnen voorleggen waaruit blijkt dat de inspecties en de nodige controles hebben plaatsgevonden. Op die documenten worden de data van de controles, de vastgestelde opmerkingen en het onderhoud vermeld.

De exploitant en sommige leden van zijn personeel die speciaal aangewezen zijn door de aard van hun functie of door het feit dat ze voortdurend op het terrein aanwezig zijn, worden vertrouwd gemaakt met de werking van de blusapparatuur en krijgen een opleiding over het gebruik ervan.

De hulpverleningszone kan de exploitant steeds vragen de nodige bewijzen hiervan voor te leggen of te bezorgen.

Hoofdstuk 6. Samenvattende tabel van de periodiciteit van de controles op de technische uitrusting en de veiligheidsuitrusting

De technische uitrusting en de veiligheidsuitrusting van de inrichting worden in goede staat gehouden. De exploitant laat die uitrusting op zijn verantwoordelijkheid periodiek onderhouden en controleren door bevoegde personen overeenkomstig de onderstaande tabel:

Het is handig om de wettelijke documenten en opvolging van de keuringen bij te houden in een logboek of veiligheidsregister.

Een logboek of veiligheidsregister is een schriftje, blad papier, elektronisch bestand, ... waarin de status van de uitgevoerde controles wordt bijgehouden. Zowel de externe controles (bv. keuring elektriciteit) als de controles die de uitbater zelf moet uitvoeren (bv. de goede staat van de aanwezige brandbestrijdingsmiddelen) worden hierin bijgehouden. In het logboek of veiligheidsregister wordt genoteerd wie de controle heeft uitgevoerd, wanneer dit is gebeurd en wat het resultaat was van de controle. Indien bv. een brandblustoestel moest vervangen worden, dan wordt dit genoteerd in dit logboek of register.

VOORWERP	UITVOERDER	PERIODICITEIT
hoogspanning	EO	jaarlijks
laagspanning	EO	vijfjaarlijks
verlichting hoofdwegen	BP	jaarlijks
veiligheidsverlichting in de gemeenschappelijke voorzieningen (als die aanwezig zijn) - autonomie en werking	BP	jaarlijks
gasleidingen en -toestellen, vaste lpg-tanks - dichtheidscontrole	BT	vierjaarlijks
automatische gasdetectie, inclusief de sturingen zoals brandstofafsluiter, uitschakelen spanning (als die aanwezig zijn)	GKI	jaarlijks
meldings- , waarschuwings- en alarminstallatie - autonomie en goede werking (als die aanwezig zijn)	GKI	jaarlijks
brandblustoestellen - goede werking	BT	jaarlijks
hydranten en bijbehorend materiaal - goede werking (als die aanwezig zijn)	BP	jaarlijks
goede staat van de aanwezige brandbestrijdingsmiddelen	BP	tijdens de uitbating continu

Vergeet als uitbater ook niet om (als die voorkomen op het terrein) de verwarmingstoestellen in de gemeenschappelijke voorzieningen te laten controleren:

<i>verwarmingstoestellen in de gemeenschappelijke voorzieningen op gasvormige brandstof - goede</i>	<i>BT</i>	<i>tweejaarlijks</i>
---	-----------	----------------------

<i>werking, inclusief conformiteit afvoer rookgassen en aanvoer verse lucht voor toestellen met open verbranding</i>		
<i>verwarmingstoestellen in de gemeenschappelijke voorzieningen op vaste of vloeibare brandstof - goede werking, inclusief conformiteit afvoer rookgassen en aanvoer verse lucht voor toestellen met open verbranding</i>	<i>BT</i>	<i>jaarlijks</i>

Voor de toepassing van deze tabel wordt verstaan onder:

- 1° EO: een organisme dat daarvoor erkend is door de bevoegde overheid;
- 2° BP (bevoegde persoon): een persoon die al dan niet tot het eigen personeel behoort (zie artikel 28 van het ARAB) of de exploitant zelf, op voorwaarde dat die voldoende kennis van de toestellen heeft;
- 3° GKI: een keuringsinstelling die daarvoor geaccrediteerd is door BELAC;
- 4° BT (bevoegde technicus): een persoon of organisatie met de nodige kennis, het nodige materiaal, de nodige erkenning enzovoort om dergelijke controles uit te voeren (bijvoorbeeld gasdichtheid: gehabiliteerde installateur; verwarming: erkende technicus enzovoort).